

Financiële gang van zaken

In 2012 heeft Schiphol Group solide financiële resultaten geboekt, met name als gevolg van een verdere groei in aantallen passagiers, een stijging van de bestedingen in de winkels en door een substantiële bijdrage uit de internationale activiteiten. Tegelijkertijd zijn er negatieve (waarde)ontwikkelingen geweest op het gebied van vastgoed die zich vooral buiten de locatie Schiphol hebben voorgedaan.

Netto-omzet

Onze netto-omzet is gestegen met 75 miljoen euro (+5,8%) van 1.278 miljoen euro in 2011 naar 1.353 miljoen euro in 2012.

De netto-omzet uit havengelden, de belangrijkste bijdrage aan de omzet, is met 43 miljoen euro (+5,8%) toegenomen van 745 miljoen euro in 2011 tot 788 miljoen euro in 2012. De stijging komt met 39 miljoen euro voor rekening van Amsterdam Airport Schiphol en is het gevolg van een stijging van de passagiers (+2,6%), een lichte stijging in vliegtuigbewegingen (+0,8%) en eenmalige creditering van havengelden in 2011 (15 miljoen euro). Van de havengelden had ruim eenderde, 267 miljoen euro (2011: 248 miljoen euro) betrekking op Security. In april 2012 zijn de havengeld tarieven voor zowel Aviation als Security met 2% gestegen. De drie regionale luchthavens realiseerden eveneens een stijging in de netto-omzet uit havengelden, gezamenlijk met 4 miljoen euro. Met name de stijging in passagiers op Eindhoven Airport en Rotterdam The Hague Airport heeft hieraan bijgedragen.

De stijging van de netto-omzet uit concessies met 9 miljoen euro (+7,6%) van 127 miljoen euro naar 136 miljoen euro is voor een belangrijk deel gerealiseerd binnen de business area Consumer Products & Services. De bestedingen in de

winkels achter de paspoortcontrole zijn gestegen met 7,3% naar 16,69 euro per vertrekkende passagier. In 2011 stonden deze bestedingen nog onder druk door de verbouwing van een groot winkelgebied (Lounge 3). De positieve effecten van deze grootschalige renovatie en de aanpassingen in het winkelassortiment met vooral meer luxe- en merkartikelen worden nu zichtbaar. Na de opening heeft Lounge 3 voor een toename van de bestedingen gezorgd. Daarnaast is het winkelaanbod in Lounge 4 aanzienlijk uitgebreid en verbeterd.

De netto-omzet uit verhuringen is gestegen met 6 miljoen euro van 145 miljoen euro naar 151 miljoen euro (+4,2%). De verbetering van de bezettingsgraad en een hoger niveau aan servicekosten hebben geleid tot een stijging van de verhuuromzet.

Dankzij de stijging in het aantal passagiers op Amsterdam Airport Schiphol en de toegenomen bestedingen van passagiers is de netto-omzet uit winkelverkoop in de eigen winkels in 2012 gestegen met 9 miljoen euro (+10,8%) van 78 miljoen euro naar 87 miljoen euro.

De netto-omzet uit parkeren is toegenomen met 4 miljoen euro (+4,7%) van 92 miljoen euro in 2011 tot 96 miljoen euro in 2012. De stijging komt volledig voor rekening van Amsterdam Airport Schiphol en is hoger dan de stijging in het aantal passagiers (+2,6%).

Overige resultaten uit vastgoed

Ondanks de slechte marktomstandigheden voor vastgoed is op de bestaande gebouwenportefeuille in Nederland slechts een geringe afwaardering gerealiseerd van 1,3%. Dit is te danken aan een hogere bezettingsgraad en nagenoeg stabiele huurniveaus op de locatie Schiphol. De waarde van

EUR miljoen	2012	2011	%
Havengelden	788	745	5,8
Concessies	136	127	7,6
Verhuringen	151	145	4,2
Winkelverkoop	87	78	10,8
Autoparkeergelden	96	92	4,7
Reclame	20	19	4,9
Diensten en werkzaamheden derden	20	18	6,2
Overige opbrengsten	55	54	3,2
Netto omzet	1.353	1.278	5,8

de gronden is nagenoeg gelijk gebleven. De ongerealiseerde waardeverandering van ons vastgoed is in 2012 24 miljoen euro negatief (1 miljoen euro negatief in 2011).

Door sterk verslechterde marktomstandigheden neemt de waarde van het vastgoed nabij de luchthaven Malpensa bij Milaan af met in totaal 32 miljoen euro. Hiervan is 9 miljoen euro verwerkt bij waardeveranderingen vastgoedbeleggingen en 23 miljoen euro als bijzondere waardeverminderingen vaste activa. Het aandeel van Schiphol Group in deze afwaardering bedraagt 26 miljoen euro; 6 miljoen euro is verwerkt als resultaat toekomend aan minderheidsaandeelhouders.

Onder overige bedrijfskosten is een afwaardering op vastgoed van 8 miljoen euro opgenomen.

In 2012 is een aantal vastgoedobjecten en grondpercelen verkocht. Het totale verkoopresultaat op deze transacties bedraagt 12 miljoen euro.

Bedrijfslasten

De bedrijfslasten zijn gestegen met 70 miljoen euro (+7,1%) van 974 miljoen euro in 2011 naar 1.044 miljoen euro in 2012. Exclusief de bijzondere waardeveranderingen van vastgoed (met name Italië) stijgen de kosten met 39 miljoen euro (+4,0%) naar 1.012 miljoen euro:

- 19 miljoen euro is capaciteit en kwaliteit gerelateerd: hogere afschrijvingen (voornamelijk 70MB, Lounge 3 en 4) en hogere onderhoudskosten (vooral door 70MB);

- 9 miljoen euro gerelateerd aan beveiliging door een passagierstoename van 2,6% en invoering van 100% goederencontrole;
- 5 miljoen euro uit hoofde van personeelsbeloningen, onder ander door een CAO-indexering en hogere sociale lasten.

Exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat is gedaald met 8 miljoen euro van 304 miljoen euro in 2011 naar 296 miljoen euro in 2012.

Financiële baten en lasten

Het negatieve saldo van financiële baten en lasten is in 2012 gedaald met 3 miljoen euro naar 88 miljoen euro.

Resultaat deelnemingen

Het resultaat deelnemingen bedroeg in 2012 45 miljoen euro tegen 36 miljoen euro in 2011. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het resultaat uit de deelneming in Aéroports de Paris S.A. dat 34 miljoen euro bedraagt (32 miljoen euro in 2011). Dit is inclusief de effecten van de verschillen in grondslagen van waardering met betrekking tot vastgoed.

Het aandeel in het resultaat van Brisbane Airport is gestegen met 8 miljoen euro naar 11 miljoen euro. Dit is inclusief de effecten van de verschillen in grondslagen van waardering met betrekking tot vastgoed en derivaten en exclusief de bijdrage van intellectuele eigendomsrechten, rentebaten en dividend van 10 miljoen euro. De resultaten die betrekking hebben op JFK IAT (8 miljoen euro) worden niet verantwoord onder resultaat deelnemingen, maar zijn onderdeel van de netto-omzet.

EUR miljoen	2012	2011	%
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	606	580	4,5
Personeelsbeloningen	182	177	2,8
Afschrijvingen	215	206	4,3
Bijzondere waardeveranderingen	23	1	
Overige bedrijfskosten	18	10	74,3
Bedrijfslasten	1.044	974	7,1

EUR miljoen	2012	2011	%
Aviation	63	49	29,3
Consumer Products & Services	178	148	20,5
Real Estate	23	72	-68,3
Alliances & Participations	32	35	-8,9
Exploitatieresultaat	296	304	-2,5

Winstbelasting

De winstbelasting bedroeg 57 miljoen euro in 2012 tegenover 51 miljoen euro in 2011. De effectieve belastingdruk in 2012 was 22,6% en was daarmee hoger dan de effectieve belastingdruk in 2011 (20,6%) en lager dan het nominale tarief voor de vennootschapsbelasting (25,0%). De hogere effectieve belastingdruk in vergelijking tot 2011 wordt voornamelijk veroorzaakt door niet te verrekenen vennootschapsbelasting op verliezen in Italië. In 2011 zijn tevens eenmalige belastingbaten inbegrepen van in totaal 2 miljoen euro.

Nettoresultaat

Het nettoresultaat over 2012 toekomend aan de aandeelhouders bedroeg 199 miljoen euro (194 miljoen euro in 2011). Het nettoresultaat aangepast ten behoeve van het dividend, exclusief ongerealiseerde waardeveranderingen van onze vastgoedbeleggingen, bedroeg 223 miljoen euro (195 miljoen euro in 2011). Het rendement op het eigen vermogen (ROE) is in 2012 uitgekomen op 6,2% (6,2% in 2011) en de RONA na belasting op 5,7% (5,7% in 2011). Exclusief waardeveranderingen vastgoedbeleggingen is de RONA na belasting dit verslagjaar 5,9% (5,7% in 2011).

Ontwikkeling van de balans

Het balanstotaal van Schiphol Group is met 1,0% toegenomen tot 5.788 miljoen euro ultimo 2012 (5.735 miljoen euro ultimo 2011).

Het eigen vermogen is met 29 miljoen euro toegenomen tot 3.203 miljoen euro als gevolg van toevoeging van het nettoresultaat over 2012 van 199 miljoen euro, waar negatieve mutaties in de overige reserves van 73 miljoen euro en de uitkering van 97 miljoen euro aan dividend tegenover staan. De mutatie in overige reserves heeft betrekking op de mutatie in de reële waarde van de afdekkingsinstrumenten en gehedgde leningen. De afdekkingsinstrumenten betreffen met name de Japanse Yen valuta hedge met een waardemutatie van 50 miljoen euro na belasting en twee forward-starting interest swaps met een waardemutatie van 37 miljoen euro na belasting. Dit wordt deels gecompenseerd door de waardemutatie van gehedgde leningen. In de balans is een verplichting opgenomen inzake de twee forward-starting interest swaps van 106 miljoen euro (57 miljoen euro in 2011). Deze interestderivaten zijn in mei 2011 verworven om daarmee de renteniveaus vast te leggen waartegen in 2013 en 2014 nog uitstaande EMTN-leningen kunnen worden geherfinancierd. Bij deze twee forward-starting interest swaps bestaan geen dekkingsverplichtingen.

Ontwikkeling van de kasstromen

De operationele kasstroom is in 2012 gestegen met 12 miljoen euro van 387 miljoen euro naar 399 miljoen euro.

Veroorzaakt door lagere betaalde vennootschapsbelasting (36 miljoen euro minder dan in 2011), een stijging van ontvangen dividend (19 miljoen euro meer dan in 2011), deels teniet gedaan door 44 miljoen euro lagere kasstroom uit bedrijfsoperaties. Deze daling in kasstroom uit bedrijfsoperaties wordt met name veroorzaakt door lager werkkapitaal als gevolg van een terugbetaling van eerder ontvangen cash collateral ten behoeve van valutaderivaten.

De kasstroom uit investeringsactiviteiten was in 2012 289 miljoen euro en daarmee 38 miljoen euro hoger dan in 2011 (251 miljoen euro). In 2012 is voor 298 miljoen euro geïnvesteerd in vaste activa (263 miljoen euro in 2011).

De belangrijkste investeringen in 2012 waren:

- 38 miljoen euro voor groot onderhoud;
- 36 miljoen euro voor het 70MB bagageprogramma;
- 23 miljoen euro voor ICT;
- 23 miljoen euro voor investeringen in vastgoed op Rotterdam The Hague Airport;
- 16 miljoen euro voor optimalisatie check-in balies en overheidspilot No-Q;
- 9 miljoen euro voor aanpassingen voor grotere vliegtuigtypen;
- 8 miljoen euro voor centrale security in het non-Schengen gebied van de terminal.

Het saldo van de kasstroom uit operationele en investeringsactiviteiten – de vrije kasstroom – bedroeg in 2012 110 miljoen euro tegen 137 miljoen euro in 2011.

De kasstroom uit financieringsactiviteiten was in 2012 78 miljoen euro negatief tegen 28 miljoen euro negatief in 2011. In 2012 werd 97 miljoen euro aan dividend uitgekeerd (76 miljoen euro in 2011).

De nettokasstroom bedroeg in 2012 32 miljoen euro (109 miljoen euro in 2011). Het saldo van de liquide middelen is gestegen van 413 miljoen euro eind 2011 naar 445 miljoen euro eind 2012.

Financiering

Het totale bedrag aan uitstaande leningen en leaseverplichtingen is in 2012 met 9 miljoen euro gestegen van 1.934 miljoen euro naar 1.943 miljoen euro. De totale interestkosten bedroegen 99 miljoen euro, gemiddeld 5,2%. Dit is in 2011 5,6%.

Airport Real Estate Basisfonds C.V. (voor 61,15% in eigendom) heeft begin 2012 179 miljoen euro getrokken op een door Svenska Handelsbanken in 2011 verstrekte faciliteit van 195 miljoen euro ter herfinanciering van aflopende leningen.

Schiphol Group beschikt over een leningsfaciliteit van 350 miljoen euro van de Europese Investeringsbank (EIB) waarvan 170 miljoen euro nog niet getrokken is. Schiphol Group heeft in november 2012 de periode waarin getrokken kan worden verlengd tot en met januari 2014. Daarnaast heeft zij de beschikking over een totaal van 175 miljoen euro bankfaciliteiten waarop nog niet werd getrokken. De looptijd van deze bankfaciliteit is tot 2016. Schiphol Group hecht veel belang aan deze liquiditeit om ook bij eventuele moeilijke marktomstandigheden in haar financieringsbehoefte te kunnen voorzien.

Aviport (Malpensa), waarin Schiphol Group een belang heeft van 70%, heeft in 2012 een akkoord bereikt met haar bank over verlenging van een substantieel deel van haar bestaande financieringen tot 30 juni 2014. Schiphol Group heeft in 2012 besloten zich uit deze entiteit terug te trekken. Er wordt derhalve actief naar potentiële kopers gezocht.

Schiphol Group dient onder een tweetal bankfaciliteiten (EIB, Handelsbanken ten behoeve van AREB) aan financiële covenanten te voldoen (EIB: 'own funds/total assets' van tenminste 30%; Handelsbanken: 'loan to value ratio' van maximaal 60% en een 'interest cover ratio' van minimaal 2). Daarnaast zijn er verschillende financieringsinstrumenten die een zogenaamde 'change of control'-clausule kennen, meestal in combinatie met een rating convenant. In 2012 is Schiphol Group ruim binnen de afgesproken covenanten gebleven. Alle overige financieringsfaciliteiten kennen geen financiële covenanten.

Aflossingsverloop

EUR miljoen

		108
2013		
2013/2017		743
> 2017		951

Ratio's

Wij hanteren een aantal financieringsratio's als onderdeel van ons financieringsbeleid. De kredietbeoordelaars kijken naar de mate waarin een bedrijf voldoende kasstroom genereert om haar totale schuld te kunnen dragen en haar interestuitgaven te dekken. De belangrijkste financieringsratio's zijn in dit verband de 'FFO/ totale schuld' en 'FFO interest dekkingsratio'. De wijze waarop wij deze ratio's berekenen verschilt van de berekeningswijze van de credit rating agencies, waardoor de uitkomsten niet exact gelijk zijn.

Funds From Operations (FFO) is de operationele kasstroom gecorrigeerd voor het werkkapitaal. De FFO is in 2012 gestegen van 359 miljoen euro naar 474 miljoen euro. De stijging van de FFO hield vooral verband met een stijging in

het exploitatieresultaat gecorrigeerd voor onder meer afschrijvingen, bijzondere waardeverandering, overige resultaten uit vastgoed en mutaties in de voorzieningen (41 miljoen euro). In 2012 werd 36 miljoen euro minder vennootschapsbelasting vooruitbetaald en 19 miljoen euro meer dividend ontvangen.

De FFO/totale schuld bedroeg in 2012 24,4%; een stijging ten opzichte van de 18,5% in 2011. De totale schuld is de ultimo stand van alle rentedragende schulden. Deze bedroeg 1.943 miljoen euro per 31 december 2012 (1.934 miljoen euro per 31 december 2011). De FFO interest dekkingsratio bedroeg in 2012 5,6x, een verbetering ten opzichte van de 4,5x in 2011.

Naast deze twee ratio's hanteren wij de leverage ratio (verhouding rentedragend vreemd vermogen ten opzichte van het totaal van het eigen vermogen en het rentedragend vreemd vermogen). Deze ratio is een resultante van het gevoerde financieringsbeleid en blijft van groot belang aangezien de Wet Luchtvaart een veronderstelde leverage van 40% gebruikt om de vermogenskosten (WACC) voor de gereguleerde activiteiten van de business area Aviation te berekenen. Aan het einde van het verslagjaar bedroeg de leverage van Schiphol Group 37,8% (37,9% in 2011).

Rating

De langetermijnrating van Standard & Poor's is A met een 'stable outlook' en is daarmee in 2012 ongewijzigd gebleven. Dit geldt ook voor de langetermijnrating A1 van Moody's, echter de 'stable outlook' is in augustus 2012 bijgesteld naar 'negative' als gevolg van een 'negative outlook' voor de Nederlandse Staat. De korte termijn rating van Standard & Poor's is P-1 en van Moody's A-1. Een goede en stabiele rating maakt het mogelijk om, ook onder lastige marktomstandigheden, tegen relatief aantrekkelijke condities leningen aan te trekken.